

פרשת פנחס

**ובחמשה עשר יום לחדש השביעי... והקרבתם... פרים בני בקר שלשה עשר...
ושעיר עזים אחד חטא (כט, יב - טז)**

'ושעיר עזים אחד חטאת' או 'ושעיר חטאת אחד' ?

מובא בספר 'קול אליהו' בשם הגר"א מוילנא: הנה ביום השני כתוב ג"כ בזה הלשון: 'ושעיר עזים אחד חטאת'.

אמנם ביום השלישי כתוב: 'ושעיר חטאת אחד' בלי 'עזים' וביום הרביעי כתוב שוב: 'ושעיר עזים אחד חטאת' ובשאר הימים כתיב: 'ושעיר חטאת אחד', הלא דבר הוא!?

וביאר בזה באופן נפלא: דהנה דרשו חז"ל, שהפרים הקרבים בחג הסוכות הם כנגד שבעים האומות. ומבואר ב'זוהר' הקדוש: דעיקר השבעים אומות הם ישמעאל ועשו ואילו שאר האומות יונקים מהם. ועוד מבואר ב'זוהר' ובשאר ספרי מקובלים, שישמעאל הוא הנקרא שעיר עזים ועשו נקרא שעיר סתם וכך הוא בסליחות ל"ז ב'תמוז': 'הצפיר והשעיר' ע"ש.

ואחר ההקדמות הללו, יבואר היטב לשון הפסוקים, שהרי צריכים להקריב חמשה ושלישים פרים בשביל ישמעאל וחמשה ושלישים פרים בשביל עשו. וא"כ ביום הראשון שהקריבו שלשה עשר פרים, הקריבו מתחלה על שם ישמעאל שהוא היה הגדול יותר בנו של אברהם, לכן כתיב שם: 'ושעיר עזים' שהוא מרמז על ישמעאל כנ"ל וכן אח"כ ביום השני הקריבו שנים עשר פרים, ג"כ בשביל ישמעאל, לכן כתוב ג"כ: 'ושעיר עזים'.

אמנם ביום השלישי שהוצרכו להקריב אחד עשר פרים, אם יקריבו גם יום זה בשביל ישמעאל, א"כ יגיע אל חלקו סך ששה ושלישים פרים, שהרי כבר הקריבו כנגדו ביום הראשון י"ג וביום השני י"ב הרי יחד כ"ה ואם נצרף ג"כ את הי"א של יום השלישי א"כ יהיה כנגד ישמעאל ל"ו והרי באמת אין מגיע על חלקו כי אם ל"ה. לכן דלגו ביום זה והקריבו ביום השלישי את י"א הפרים כנגד עשו ולכן כתוב ביום השלישי: 'ושעיר חטאת אחד', על שם עשו כנ"ל שנקרא 'שעיר' סתם ולא 'שעיר עזים'.

ואח"כ ביום הרביעי שהקריבו עשרה פרים, הקריבו ביום זה בשביל ישמעאל להשלים המספר עשרה החסרים לתשלום המספר ל"ה

ולכן כתיב ביום הרביעי: 'ושעיר עזים אחד חטאת', לרמז על ישמעאל, אמנם בשאר הימים שוב הקריבו כולם בשביל עשו, לכן כתיב בכל שאר הימים: 'ושעיר חטאת אחד'.

מקור: קול אליהו